

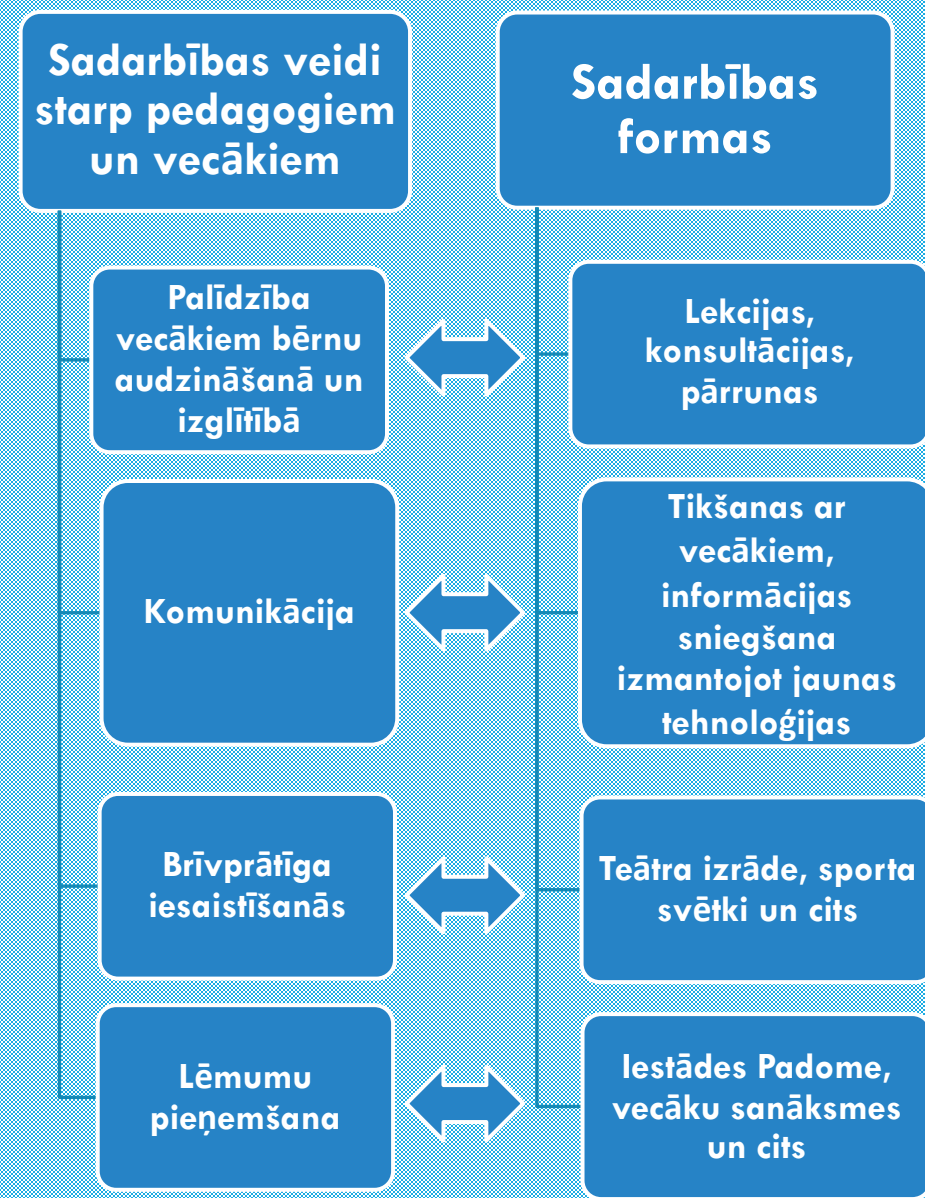
ATBALSTS BĒRNIEM PIRMSKOLĀ LINGVISTISKI NEVIENDABĪGĀ VIDĒ

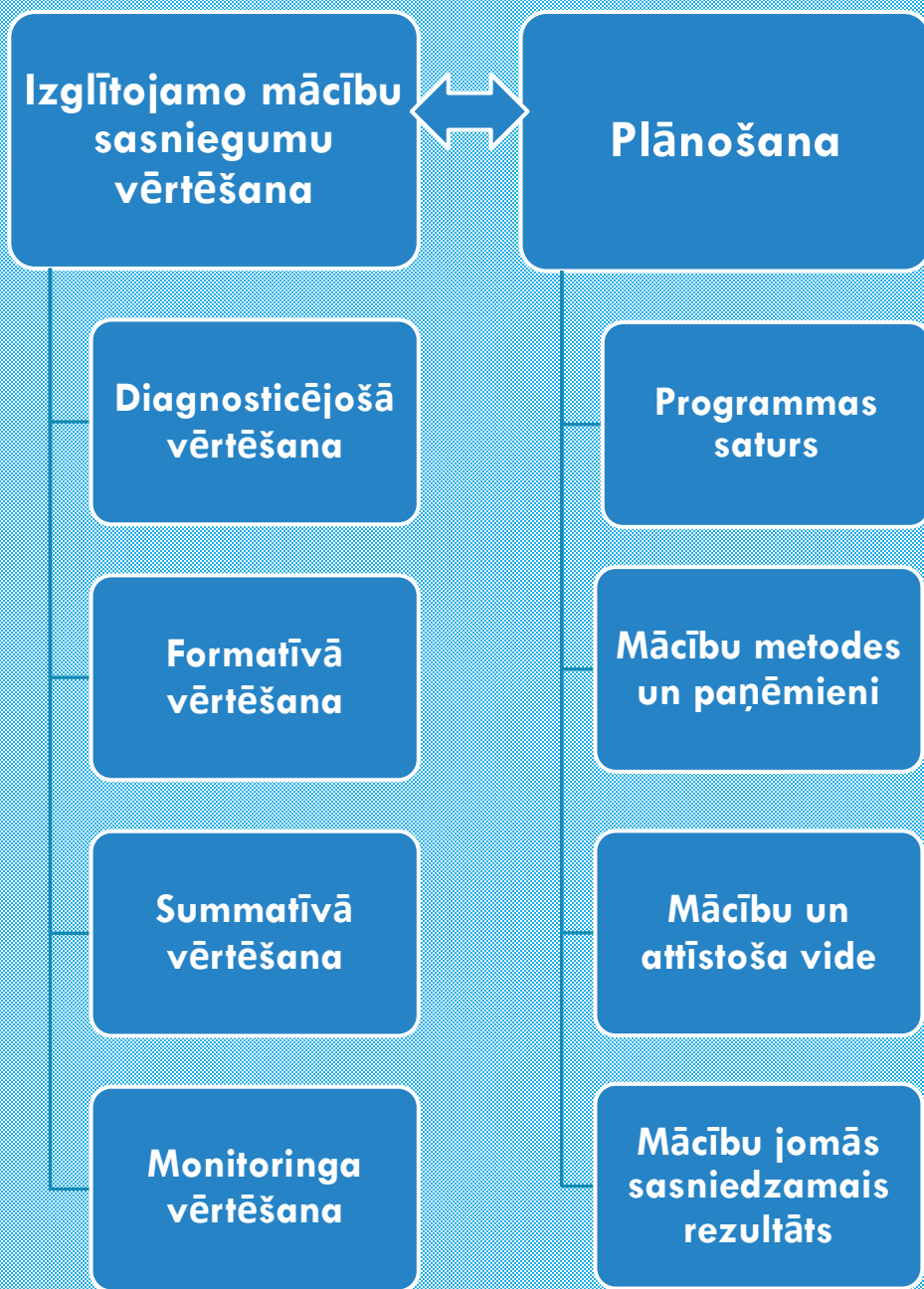

RĪGAS PIRMSSKOLAS
IZGLĪTĪBAS IESTĀDE
«DARDEDZE»
RĪGA, SLOKAS IELA 209

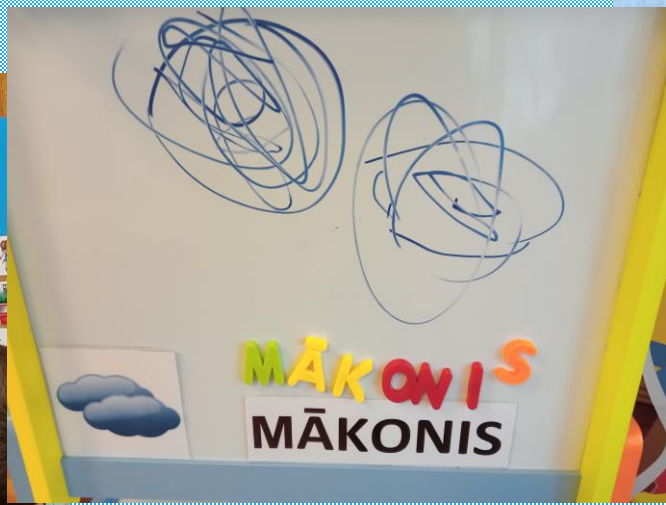
Speciālās pirmsskolas izglītības programmas

- **01015611** izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem. Īstenošana notiek 5 grupās. Bērnu skaits ir ne vairāk kā 12 bērnu.
- **01015711** izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem – integrēti.
- **01015811** izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem. Īstenošana notiek 1 grupā. Bērnu skaits ir ne vairāk kā 10 bērnu.
- **01015911** izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem. Īstenošana notiek 4 grupās. Bērnu skaits ir ne vairāk kā 6 bērni.

Pats veiksmīgākais veids, kā mācīties - iesaistīt maņas. Jārada iespējas maņu (taustes, redzes, dzirdes u.c.) attīstīšanai. Bērns darbojoties iepazīst sev nozīmīgus priekšmetus un burtus (līmē, izliek, apvelk, tausta, izstaigā, veido, klausās, danco, dzied...)

Sasniedzamie rezultāti

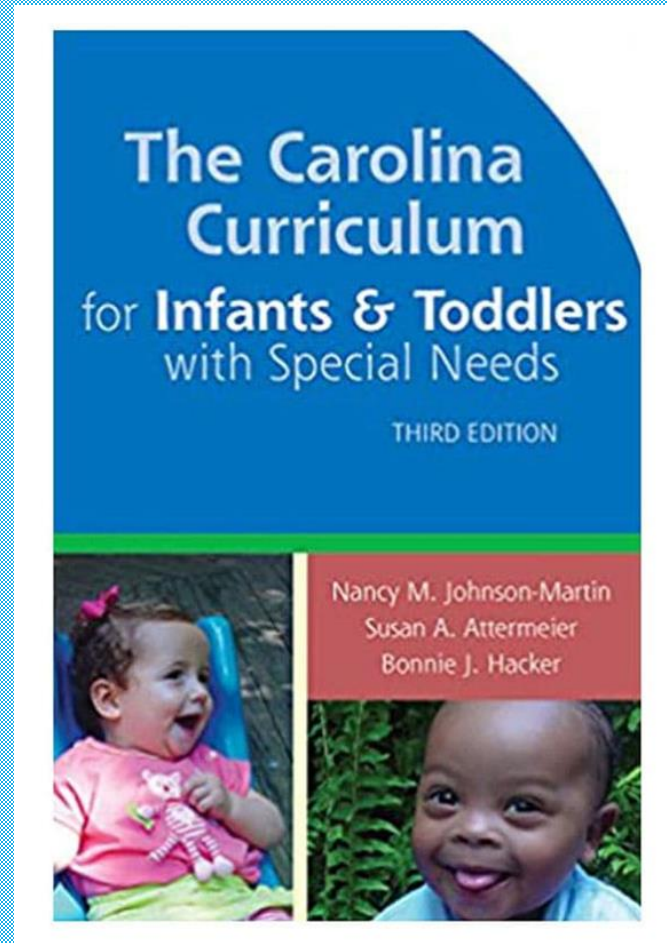
Pirmsskolas izglītības posmi	Skaņa		Skaņa un burts	
	01015611-01015711	01015811-01015911	01015611-01015711	01015811-01015911
1.	Klausās un atkārtot dzirdētās skaņas. Pareizi izrunā patskaņus.	Vokalizē nefīšas skaņas.	Pievērš uzmanību rakstiskai informācijai.	Izrāda interesi par burtiem (manipulē).
2.	Nosaka vai konkrētā skaņa vārdā ir vai nav. Pareizi izrunā patskaņus un parastos līdzskaņus runā.	Pievērš uzmanību pieaugušo un citu bērnu artikulācijai.	Skaņu apzīmē ar atbilstošu burtu.	Zina atsevišķus burtus (savā vārdā un patskaņus).
3.	Atšķir un nosauc pirmo un pēdējo skaņu vārdā. Atšķir un nosauc skaņas vārdā. Pareizi izrunā gandrīz visas skaņas.	Atkārtot izolētas skaņas.	Atpazīst un nosauc lielāko daļu burtu. Lasa zilbes, īsus vārdus.	Pazīst savu vārdu vai vairākus vārdus, kas uzrakstīti drukātiem burtiem (globāla lasīšana).

Efektīvo metožu elementu izmantošana

- **TEACH** pieeja (Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children) - Bērnu ar autisma un komunikācijas traucējumiem ārstēšana un izglītošana.

Šī pieeja balstās

- uz skaidras struktūras veidošanu laikā un telpā,
 - vizuāliem apzīmējumiem,
 - vizuāliem komunikācijas līdzekļiem.
- **ABA** terapija (Lietišķa uzvedības analīze) jeb Applied Behavior Analysis (ABA) ir zinātniska metode, ar kuras palīdzību speciālists nosaka saistību starp uzvedību un dažādiem apkārtējās vides stimuliem. Ar praktisku metožu palīdzību, mainot dažādus stimulus, mainās arī bērna uzvedība.
 - **Montesori** pedagogija

“Karolīnas programma zīdaiņiem un maziem bērniem ar īpašām vajadzībām”

(The Carolina Curriculum for Infants and Toddlers with Special Needs)

Nancy M. Johnson-Martin, Kenneth G. Jens,
Susan M. Attermeier, Bonnie J. Hacker

Paredzēts bērnu ar vieglām līdz smagām īpašām vajadzībām novērtēšanai un mācīšanai no dzimšanas līdz 24 mēnešu attīstības vecumam. Pati mācību programma ir sadalīta 26 loģiskās mācību secībās.

1. **taktila** instrukcija
2. **vizuāla** instrukcija
3. **verbāla** instrukcija

**RĪGAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES „DARDEDZE”
INDIVIDUĀLAIS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APGUVES PLĀNS**

No __. __. ____, līdz __. __. __.

Grupa: __.

Bērna vārds, uzvārds (vecums): _____

Pirmsskolas izglītības metodiķis:

Stiprās puses, uz kurām balstīties.				
Vājās puses, kurām pievērst uzmanību.				
Mācību jomas	Bērna prasmes vērtēšana plāna sastādīšanas laikā	Pedagogs (metodes, mācību līdzekļi)	Vecāki (kā iesaistīsies, ko darīs)	Plānotais sasniedzamais rezultāts
Sociālā un pilsoniskā				
Valodu				
Dabaszinātņu				
Matemātikas				
Tehnoloģiju				
Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā				
Veselības un fiziskās aktivitātes				

Speciālais pedagogs (paraksts)		
Pirmsskolas izglītības skolotājs (paraksts)		
Pirmsskolas izglītības skolotājs (paraksts)		
Skolotāja palīgs (paraksts)		
Vecāki/aizbildņi (paraksts)		

Piemērs 01015911 programma

Stiprās puses, uz kurām balstīties *Sāk nodarboties, sēžot pie galda. Manipulē ar rotaļlietām un priekšmetiem. Sāk pakāpeniski apgūt jaunas zināšanas un prasmes. Sāk pieņemt dienas algoritmu, grupas drošības noteikumus. Izpauž savas emocijas un jūtas (smaida, raud, dusmojas). Izrāda interesi par emocionālo un taktilo kontaktu.*

Vājās puses, kurām pievērst uzmanību *Produktīvi nodarboties dažreiz traucē negatīvisms. Reti ņem mutē neēdamus priekšmetus. Ja dusmojas: kliedz, vāļājas pa grīdu, skrāpē un kož citus.*

Mācību jomas	Bērna prasmes plāna sastādīšanas laikā	Pedagogs (metodes, mācību līdzekļi)	Vecāki (kā iesaistīsies, ko darīs)	Plānotais sasniedzamais rezultāts
Valodu	<p>Sāk klausīties latviešu dziesmiņas ar kustībām, emocionāli reaģējot uz tām.</p> <p>Reizēm komunikācijā izmanto vokalizācijas. Sāk kopā ar pieaugušo izmantot vienkāršākos žestus un rādīt priekšmetus un attēlus. Sāk ieklausīties skaņās, kuras nosauc pieaugušais.</p> <p>Sāk pievērst uzmanību pieaugušā artikulācijai un atdarināt tās.</p>	<p>Demonstrējums.</p> <p>Darbības „roku rokā”.</p> <p>Darbības atdarinot.</p> <p>Apbalvojums ar taktilām rotaļām.</p> <p>Priekšmeti, mīkstās rotaļlietas, attēli, burtu simboli, burti, drukāti vārdi, grāmatas ar košām ilustrācijām.</p> <p>Audioierakstu diski.</p>	<p>Rosināt bērnu komunikācijā izmantot vienkāršākos žestus (atā, dod, utt.).</p> <p>Veikt novērojumus kā bērns nostiprina zināšanas mājas apstākļos, ierakstot to burtnīcā vai aprakstīt sasniedzamo rezultātu elektroniskā veidā, minēt veiksmes un kļūmes.</p>	<p>Biežāk emocionāli reaģēs uz latviešu dziesmiņām.</p> <p>Komunikācijā biežāk izmantos vienkāršākos žestus un sāks izmantot piktogrammas.</p> <p>Biežāk, atdarinot rādīs priekšmetus un attēlus.</p> <p>Biežāk pievērsīs uzmanību pieaugušā artikulācijai un atdarinās tās.</p>

SPECIALĀ PEDAGOGA NOVĒROJUMI

Bērņa vārds, uzvārds: D. [redacted] VS

- izpilda "roka rokā" (mudināt); - protestē; - izrāda sašutumu, bet izpilda, piedalās; - mierīgi izpilda; - izpilda ar prieku;
- izpilda ar pieauguša palīdzību pēc atdarināšanās (vingrināt);
- izpilda ar pieauguša palīdzību pēc instrukcijas (nostiprināt);
- izpilda patstāvīgi (pilnveidojot savas spējas)

	1. nedēļa	2. nedēļa	3. nedēļa	4. nedēļa
Septembris:				
SAVA Vārda artikulācijas atkārtošana (patstāvīgi)	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
priekšmetu grupēšana atbilstoši krāsai (starkans, zils, zaļš)	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
attēlu atpazīšana 'Loto' (6 attēli)	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Kustības ar planšetēm 'Klepu klāp'	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Oktobris:				
patstāvīgu dziedājuma klausīšanās un balsis pašu vibrāciju sajūšana (atbied pedagogs)	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■
iedziens 'danda' atkārtošana ar žestu	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
pirkšmetu atpazīšana krāsainos attēlos	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
SAVA dzimcāta vārda aprakstīšana lapā ar rādītājpiakšu	■ ■	■ ■	■ ■	■ ■
Novembris:				
patstāvīgu dziedājuma klausīšanās un ritmizācija ar rokas (atbied pedagogs)				
ciparu rinda 0-3 (uzlīkšana uz paraugā dotās atbilstošās ciparu kartiņas)				
SAVA vārda izlīkšana no kartiem uz dotajām kartiņām				
Ruhas artikulāro vingrinājumu 'Mēlītis', 'Krokodīli' atkārtošana				

Piemērs 01015911 programmai

Mācību jomas	Bērna prasmes plāna sastādīšanas laikā	Pedagogs (metodes, mācību līdzekļi)	Vecāki (kā iesaistīsies, ko darīs)	Plānotais sasniedzamais rezultāts
<p>Sociālā un pilsoniskā</p>	<p>Sāk kopā ar pieaugušo sasveicināties, atsveicināties un izteikt pateicību, izmantojot attēlus un žestus.</p> <p>Sāk, atdarinot, apģērbties un noģērbties.</p> <p>Sāk ar pieaugušo palīdzību sakārtot rotaļlietas un priekšmetus grupā.</p>	<p>Demonstrējums.</p> <p>Darbības „roku rokā”.</p> <p>Darbības atdarinot.</p> <p>Manipulācijas ar priekšmetiem.</p> <p>Atgādnēs, priekšmeti, fotoattēli, piktogrammas, attēli.</p>	<p>Ienākot kopā ar bērnu grupā sasveicināties un atsveicināties ar žestu palīdzību (pēc vecāku parauga).</p> <p>Mudināt atdarinot apģērbties, noģērbties un rosināt bērnu veikt kopīgas ar pieaugušo „roku rokā” darbības, ja ir grūtības atdarināt.</p>	<p>Sāks atdarinot sasveicināties un atsveicināties, izmantojot attēlus, žestus ar vārdu artikulācijas palīdzību.</p> <p>Biežāk atdarinot apģērbties un noģērbties.</p> <p>Biežāk ar pieaugušo palīdzību sakārtos rotaļlietas un priekšmetus grupā.</p>

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS SKOLOTĀJAS NOVĒROJUMI

Bērna vārds, uzvārds: D. [redacted] [redacted]

- - izpilda "roka rokā" (mudināt); ■ – protestē; ■ - izrāda sašutumu, bet izpilda, piedalās; ■ - mierīgi izpilda; ■ - izpilda ar prieku;
- - izpilda ar pieauguša palīdzību pēc atdarināšanās (vingrināt);
- - izpilda ar pieauguša palīdzību pēc instrukcijas (nostiprināt);
- - izpilda patstāvīgi (pilnveidojot savas spējas)

	1. nedēļa	2. nedēļa	3. nedēļa	4. nedēļa
Septembris:				
<i>Pateicšanās ar žestu. (Paldies).</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■			-
<i>Rotaļdarbības izpildīšana (leļļu un dārnietu iecijāšana)</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■			-
<i>Sagatavotās formas izkrāsošana.</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■			-
Oktobris:				
<i>Piedurkņu uzvilcšana uz augšu (pēc atdarināšanas).</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
<i>Rotaļdarbības izpildīšana (leļļu un dārnietu barošana).</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
<i>Konstruēšana ar krāsainiem kubiņiem pēc pedagoga veiktās darbības parauga (gālds).</i>	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Novembris:				
<i>Ēķu vilcšana.</i>				
<i>Rotaļdarbības izpildīšana (mašīnas ripināšana no kalnina).</i>				
<i>Fiziskā aktivitāte: tēcāšana uz vietas ar atām kājām.</i>				

IZRAKSTS NO INDIVIDUĀLIEM PLĀNIEM:

1. apmācību gads: Kopā ar pieaugušo sāk veikt jaunas rotaļu darbības (leļļu, dzīvnieku barošana un ielaišana), izmantojot vienkāršākos sižetus.

4. apmācību gads: Sāk pati veikt pazīstamas rotaļu darbības (sēņu un dārzeņu salati gatavošana), izmantojot fotogrāfijas ar rotaļu darbības secību.

Saskana ar verbālu instrukciju veic pazīstamas darbības (leļļu, dzīvnieku ielaišana, barošana, trauku un veļas mazgāšana).

Atdarīnot, veic pazīstamas rotaļu darbības (leļļu mēbeles konstruēšana, leļļu un dzīvnieku ārstēšana).

Atdarīnot, veic jaunas rotaļu darbības (leļļu mazgāšana vannā un apģērbšana, "Veikals"), izmantojot vienkāršākos sižetus.

ROTAĻDARBĪBAS IZPILDĪŠANA:

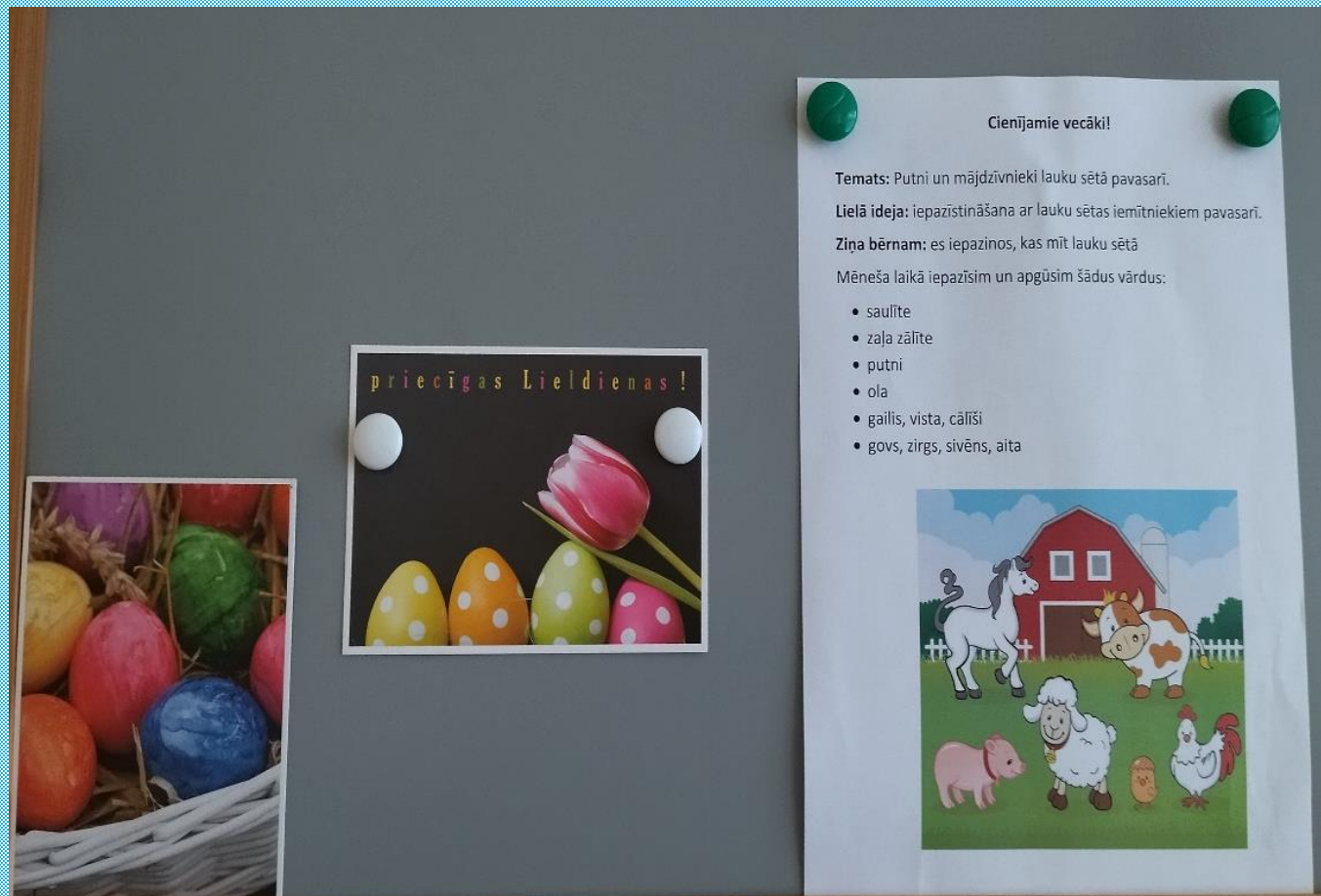
1. kopā ar pieaugušo (darbības „roku rokā”)
2. atdarinot
3. saskaņā ar verbālu instrukciju
4. patstāvīgi

Dienas gaitas struktūra grupas komandas darbā ar bērniem, īstenojot izglītības programmu (kods 01015911) 7.grupa

Rīta cēliens	Bērna darbība (kopā ar pieaugušo „roku rokā”, atdarinot vai saskaņā ar instrukciju)	Speciālais pedagogs	Pirmsskolas izglītības skolotājs	Skolotāja palīgs
	sveicināšanās darbības	+	++	+
	tualetes apmeklēšana		+	++
	mazgāšanās un noslaucīšanās kustības		+	++
	galda klāšana		+	++
	pazīstamas rotaļu darbības		++	+
	rīta rosme	+	++	+
	priekšmetu skaitīšana (viens, divi, daudz)	++	+	+
	rotaļa “Saklausī savu vārdu”; atbilde uz jautājumu ar žestu vai vārdu	++	+	+
	mazgāšanās un noslaucīšanās kustības	+	+	++
	galda kultūras ievērošana, ēšana (brokastis)	+	+	++
	pateicības izteikšana ar žestu vai vārdiem	++	+	+
	galda novākšana, galda paliktņa noslaucīšana	+	+	++
	tualetes apmeklēšana	+	+	++
	mazgāšanās un noslaucīšanās kustības	+	+	++
	pazīstamas rotaļu darbības	+	++	+
Kopā sanākšana	priekšmeta identificēšana ar attēlu un vārdu	++	+	+
	žesta “Es” identificēšana ar fotogrāfiju un bērna vārdu	++	+	+
	sava vārda sastādīšana no nepieciešamiem burtiem (uzlikšana, pēc parauga, pēc instrukcijas)	++	+	+
	pirkstu rotaļas	++	+	+
	Dabaszinātņu mācību joma: laika apstākļu (saule, mākoņi, lietūs, sniegs) identificēšana ar žestiem, simboliem un vārdiem	+	++	+

DARBS AR VECĀKIEM

Cienījamie vecāki!

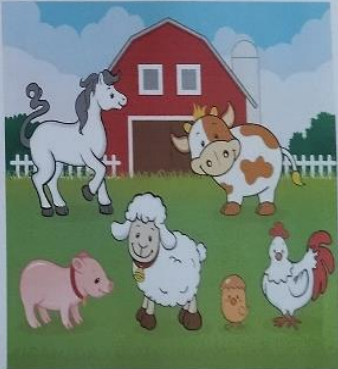
Temats: Putni un mājdzīvnieki lauku sētā pavasarī.

Lielā ideja: Iepazīstināšana ar lauku sētas iemītniekiem pavasarī.

Ziņa bērnam: es iepazīnos, kas mīt lauku sētā

Mēneša laikā iepazīsīm un apgūsīm šādus vārdus:

- saulīte
- zaļa zālīte
- putni
- ola
- gailis, vista, cāļiši
- gov, zirgs, sivēns, aita

PALDIES PAR UZMANĪBU!

